Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Največji slovenski tednik v Zedinjenih državah.
The Largest Semi-Weekly in the United States of America.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 77. — Štev. 77. DULUTH, MINN., MONDAY, SEPTEMBER 21, 1914. — PONEDELJEK, 21. SEPTEMBRA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Waldfeld, Mich. - 1
M. Pogorelc Box 306
ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Francozi prodirajo ob desni obali reke Oise.
Rusi bombardirajo močno utrjeno trdnjavo Przemysl.

OFICIJELNA POROČILA.

FRANCIJA:

Pariz, Francija, 20. sept. — Francoski vojni urad je izdal danes ponoči sledeče oficijelno poročilo:

"Na našem levem krilu smo zopet napredovali ob desnem obrežju reke Oisne. Neka divizija algerskih čet je zopet zaplenila nek nemški prapor. Vse prizadevanje Nemcev, s pomočjo težke artiljerije uničiti našo fronto med Craonne in Rheimsov, nima nobenega uspeha. Blizu Rheimsa je sovražnik zopet utrdil svoje postojanke na hribu Brimont, ki je bil deloma že zavzet od naših čet. Na povratku smo se utaborili na La Pompelle (kakih pet milj vzhodno od Rheimsa.)

Nemci so bili radi svojega neuspeha tako razjarjeni, da brez kakega vzroka začeli obstreljavati katedralo v Rheimsu. (Ta katedrala je ena najkrasnejših stavb na svetu. Op. uredn.) Katedrala je v plamenih.

V središču, med Rheimsom in gozdovih Argone, smo zavzeli vas Souain in napravili na tisoče ujetnikov.

Na desnem krilu v Lorraine je bil sovražnik pognan nazaj. Radi slabega vremena in neugodnega ozemlja gre naše prodiranje bolj počasi od rok. Saksonska armada je bila popolnoma poražena, in zato je moral oddati poveljnik von Hausen svoje mesto drugemu."

NEMČIJA:

Berolin, Nemčija, 20. sept. — Iz glavnega stana so izdali sledeče oficijelno poročilo:

Položaj na zapadnem bojišču je nejasen. Francosko-angleške čete so se umaknile v defenzivo. Priprave za naskok na Verdun so že izvršene. V Alzaciji so nemške čete v konaktu s Francozi ob celi črti."

RUSIJA:

Petrograd, Rusija, 20. sept. — Danes ponoči se je tukaj oficijelno naznanilo, da so začele ruske čete bombardirati Przemysl.

Avstrijske čete, ki so hotele zaustaviti naše prodiranje na fronti v Baranow in Ranichow (v Galiciji) so se morale velikanskimi izgubami umakniti nazaj. Naša oblegovalna artiljerija bombardira sedaj forte pri Jaroslavu."

ANGLIJA:

London, 20. sept. — Oficijelno so naznanili danes popoldne sledeče:

"Položaj v Franciji je neizpremenjen. Vreme je zelo slabo. Napadi sovražnika včeraj popoldne so se izjalovili. Katedralo v Rheimsu so Nemci s pomočjo aritljerije izpremenili v razvaline.

AVSTRIJSKA TORPEDOVKA SE POTOPILA.

Dunaj, Avstrija, 20. sept. — Avstrijska torpedovka št. 27. se je v pristanišču v Poli potopila. Posadka se je rešila. Podrobnosti ni dobiti, in je vsa zadeva zavita v tajinstveno molčanje.

PUNT NA DUNAJU?

London, Anglija, 20. sept. — Iz Dunaja prihajajo poročila, da se je začelo ljudstvo puntati. Okna na vojnem ministrstvu je prebivalstvo razbilo.

PROTEST AVSTRIJSKEGA POSLANIKA DR. DUMBA.

New York, N. Y., 20. sept. — Avstro-Ogrski poslanik dr. Konstin Dumba je izdal sledečo obtožbo:

"Prisiljen sem najodločnejše protestirati proti neresničnim poročilom, ki prihajajo preko Londona in Rima, Milana, Geneve, Kodanja o Petrograda o avstrijski kampanji v Rusko-Poljski in Galiciji. Baš oficijelna poročila pravijo, da je padlo v bitkah pri Lvovu 350.000 mož, in da je prišlo 100.000 vojakov v ujetništvo.

Po uradnih poročilih iz Petrograda so izgubili Avstrijci pri Lvovu okoli 200.000 mož. Če bi bilo to res, potem bi ostalo malo ljudi, ki bi mogli pripovedovati o tem. Nasprotno se zatrjuje, da so bili jekleni forti prvega razreda pri Nichailowsk od Rusov popolnoma razdejani, kar tudi ne odgovarja resnici.

Nasprotni pa poročajo iz Dunaja verodostojna (?) poročila, da so se avstrijske čete pri Grodeku, jugozapadno od Lvova hrabro borile in zajele po petdnevni bitki 10.000 Rusov, ter zaplenile veliko topov. Iz Petrograda brzojavljajo, da se nahajata avstrijska poveljnika Dankl in Auffenberg med trdnjavama Przemysl in Krakovo v obupnem položaju, medtem, ko je resnica, da se morajo braniti avstro-ogrske čete v vzhodni Galiciji pod zelo neugodnimi okoliščinami. Po ponovnih bitkah so se umaknile (!) na močno obrambno črto pri Przemyslu."

Nadalje poroča avstro-ogrski poslanik, da so se avstrijske čete res morale tuintam umakniti, a vse le radi "strategičnih" ozirov. Na Dunaju da ne traja ne panika, in da v Avstriji ne preti lakota. Koliko je na tej poslanikovi izjavi resnice, mi seveda ne vemo.

NEMCI SE ZAGOVARJAJO.

Berolin, Nemčija, 19. sept. — Oficijelno poročilo generalnega štaba pravi, da se je mesto Loewen v Belgiji podalo, in da se je prebivalstvo zadržalo še precej miroljubno. Ko pa so 29. avgusta nemške čete odšle v smeri proti Antverpnu, so Belgijci zavratno začeli streljati iz hiš. Poulični boji so trajali 24 ur, in ker so smatrali Nemci ta napad za izdajo, so mesto zažgali.

NEMCI NAZNANJAJO ZMAGE.

Berolin, Nemčija, 19. sept. — Danes je izdal nemški glavni stan sledeče oficijelno poročilo:

"Naša [illegible] zmaga [illegible] 13., in 4. armadna zbora [illegible] drugih nemških divizij južno od Noyona za odločilni napad. Beaumont je bil zavzet, in 2500 Francozov je bilo vjetih. Napadi ob vsej bojni črti so bili z lahkoto odbiti. Mnogo topov in ujetnikov je padlo v pest nemškim četam. Števila še niso naznanjena.

Upad gorskih lovcev preko Vogeze in Breisach dolino je bil preprečen. Nemška vzhodna armada nadaljuje s svojimi operacijami v provinci Suwalki, in prodira proti ruski meji.

Brzojavke iz Zagreba na Hrvatskem naznanjajo, da je bila zmaga nad Srbi veliko večja, kakor se je skraja mislilo. Srbi so bili popolnoma poraženi ter zagnani nazaj čez Savo. Mnogo jih je pri tem utonilo.

PRODIRANJE NEMCEV.

Berolin, Nemčija, 19. sept. — Glasom izjave, katero je podal včeraj nemški generalni štab, se nahaja nemška vzhodna armada na poti proti Suwalki v Ruski-Litvinski. Armada koraka proti 30 milj jugozapadno od Lyk, Vzhodna Pruska, ob železniški progi med Lyk in Bialystok ležeči trdnjavi Ozorec, ki zapira prehod čez reko Bobra. Te reke na drugem kraju ni mogoče premostiti, ker se povsod nahajajo močvirja.

AVSTRIJSKE ZMAGE.

London, Avstrija, 19. sept. — Iz Dunaja naznanjajo, da so avstrijske čete zavzele dobro utrjene postojanke med Krakovom in Przemyslem. Levemu krilu, ki se bliža Krakovu, poveljuje general Dankl. Nemške pomožne čete se nahajajo na levem krilu njegove armade. V centrumu, z operacijskim poljem v Tarnovi, se nahaja armada generala Auffenberga. Desno krilo, opirajoče se na trdnjavo Przemysl, ima za poveljnika generala infanterije, Borevica. Rusi prodirajo pod poveljstvom generalov Ruszky in Brussilova naprej, in nameravajo najbrže naskočiti trdnjavo Przemysl.

NEMŠKE IZGUBE.

Berolin, Nemčija, 19. sept. — 28., pravkar izdani seznam izgub vsebuje imena 1,036 mrtvih, 4,039 ranjenih in 1,029 pogrešanih. Skupne nemške izgube znašajo dosedaj 7,483 mrtvih, 28,584 ranjenih in 9,900 pogrešanih.

NA RUSKO MEJO.

London, Anglija, 19. sept. — Poročevalec tukajšnjega lista "Times" naznanja iz Rima, da je odšlo osem nemških armadnih zborov iz Francije in Belgije proti ruski meji.

ZAVEZNIKI V DEFENZIVI.

Berolin, Nemčija, 19. sept. — Člani nemškega generalnega štaba naznanjajo v privatnih pogovorih, da se bode velika vojna v Franciji končala s sijajno zmago. Nemške čete dobivajo vedno več terena, in zavezniki se umikajo nazaj, ne da bi imeli s svojimi napadi kaj prida uspeha. Nemške čete morejo zopet redovito dobivati živila in potrebno streljivo. Francoske čete ne morejo izpolniti vrzeli v svoji armadi, in vsed tega jim tudi ni mogoče napadati. Nemške čete se sicer počasi, toda sigurno pomičejo naprej. Iz glavnega stana danes ne naznanjajo nobenih podrobnosti o veliki bitki, ki se vrši že nekaj dni.

POMORSKA BITKA.

London, Anglija, 19. sept. — Glasom neke brzojavke iz Benetk listu "Evening News", je bil v pomorski bitki na Jadranskem morju avstrijski dreadnought "Viribus Unitis" na eni strani poškodovan, vendar se mu je posrečilo uiti svojim zasledovalcem.

POROČILA S FRONTE.

London, Anglija, 20. sept. — Dasi se velika bitka še vedno vrši, in ni prišlo do odločitve, je vendar videti, kakor da bi Nemci energični odpor zaveznikov dobro čutili.

Francoska armada na desnem krilu Maas v pokrajini Noyon ima zaznamovati že več lepih uspehov, medtem, ko so se utaborile francoske in angleške čete, ki so premostile pred enim tednom Aisne, na gričih severno od Noyon. Centrum Nemcem se še ni podal, pač pa se je morala umakniti armada nemškega prestolonaslednika.

Iz tega bi bilo sklepati, da se obrača glavni napad Francozov proti levemu nemškemu krilu, v namenu, ga potisniti v Stenay in Sedan. Ako se to posreči, potem bi bila zveza z nemško trdnjavo Metz pretrgana. Najbrže je bila vsled tega Kluckova armada ojačena za 50.000 mož.

NEMCI DOBIVAJO ČETE

Pariz, Francija, 19. sept. — Uradno se naznanja, da dobivajo Nemci ojačenje iz Lotaringije.

NA DALJNEM VZTOKU.

Tokio, Japonska, 19. sept. — Oficijelno poročilo naznanja, da so se japonske čete dne 18. sept. izkrcale v Laoskhanu. Konjenica je zavzela dne 17. septembra železniško postajo v Kiautschau, ter zaplenila nek vlak. Med potniki se nahaja predsednik Shangtau železnice.

Peking, Kitajska, 19. sept. — Po semkaj došlih poročilih je padel v bojih pri Kiautschau baron von Eisenbach, prejšnji poslaniški tajnik v Pekingu.

BOMBARDIRANJE BARA.

London, Anglija, 19. sept. — Poročevalec "Daily Mail" piše o vršeči se veliki bitki:

"Nemci so branili svoje postojanke tri dni dolgo. Njihovi težki topovi so zakriti v gostem gozdu. Francoska artiljerija dosedaj proti njim ni mogla ničesar opraviti.

"Nemška infanterija tabori v prekopih ob gozdu, varuje jo artiljerijo zadaj. Nemci se najrajše poslužujejo poročnih izpadov s pomočjo velikanskih žarkometov.

"Najmočnejše pozicije sovražnika se nahajajo na višinah Mogent I' Abesse, 3. milje vzhodno od Rheimsa. Tam se je utaborila nemška artiljerija za starimi forti, in bomardira iz utrjenih postojank Rheims, ki je že začel goreti."

KATASTROFA NA VODI PARNIK SE POTOPIL.

Tekom hudega viharja se je nedaleč izliva reke Columbia razbil potniški parnik na kose.

Astoria, Ore., 19. sept. — Okoli 70 do 80 mož, žensk in otrok je našlo smrt v valovih, ko se je včeraj o pozni uri potopil trijamborni parnik "Francis H. Leggett". Katastrofa se je zgodila tekom strašnega viharja, in ladjo je v pravem pomenu besede razbilo na kose. Mesto nesreče se nahaja 60 milj daleč od izliva Columbia reke v Pacifiški ocean.

Rešila sta se samo dva potnika, katere so prepeljale ladje v Astorio in Portland. Kakor pripovedujeta, so se odigrali pri katastrofi pretresljivi prizori. Posrečilo se je spustiti nekaj rešilnih čolnov v vodo, toda ti so se takoj prevrnili, in ljudje v njih so potonili.

Eden rešencev Aleksander Farrel pripoveduje, da se je nahajal na ponesrečeni ladji kot potnik tudi kapitan J. Jensen iz San Francisco, ki je izgubil svojo ladjo pred šestimi meseci, ter se rešil na nek otok, kjer je prebil štiri mesece. Jensen je prevzel vodstvo ladje, ko so valovi odnesli kapitana Moro ponesrečenega parnika, ter se je potopil z njim vred. Drugi rešeni potnik je George H. Pullman iz Winnipeg, Canada.

Farrel pripoveduje, da je nastalo slabo vreme kmalu zatem, ko je odplul parnik v sredo iz Gray's Harbor, Wash. Včeraj pa je zajel ladjo strašen vihar, ki jo je premetaval po morju kakor orehovo lupino. Panike ni bilo, dokler se ni izkazalo, da je parnik izgubljen. Ko je začela voda vdirati v ladjo, je ukazal kapitan spustiti rešilne čolne v vodo. Ženske in otroci so imeli prednost, in da ne bi možki rinili naprej, so se postavili mornarji s samokresi v roki na stražo. Toda čolni, komaj spuščeni, so se prevrnili. Preživeča potnika sta se oprijela tramov, dokler ju niso našle druge ladje, ter ju vzele na krov.

Potopljeni parnik Francis H. Leggett je imel 1,608 tonaže. Vodil ga je kapitan Charles Moro, ki je bil na glasu kot eden najboljših mornarjev.

ODREDBE CANADE.

Ottawa, Ont., 18. sept. — Od začetka evropske vojne je že več letalcev prišlo iz Združenih držav čez mejo v Canado. Ker se je bati, da bi nemški ali avstrijski pristaši v Združenih državah metali bombe v mesta, je izdala vlada posebne odredbe glede letal. Pred dnevi se je pojavil nek letalni stroj v bližini Welland kanala. Nastalo je tako razburjenje, da so hotele straže streljati na letalca.

POPLAVE.

Des Moines, Io., 19. sept. — Vsled izredno hudih nalivov je stala nekaj časa voda na ulicah 4:87 palcev visoko.

ROJAKINJA KOVAČ NENADOMA UMRLA.

Eveleth, Minn., 20. sept. — V tukajšnji slovenski cerkvi je umrla danes nenadoma 60 let stara rojakinja Margareta Kovač, zadeta od srčne kapi. Pokojnica je mati redarja Josipa Kovača. Sina je nenadna smrt matere globoko potrla. Večen ji pokoj!

PO OVINKIH ŽELI IZVEDETI NEMČIJA PREDLOGE ZA MIR.

Washington, D. C., 19. septembra. — Nemčija je informelno pozvala Združene države, naj napravijo poizkus, izvedeti od Velike Britanije, Francije in Rusije pogoje, pod katerimi bi hoteli zavezniki skleniti mir. Ta poziv izhaja od nemškega državnega kancelarja amerikanskemu poslaniku Gerardu v Berolinu, kot odgovor na vprašanje amerikanske vlade, ali se želi cesar Viljem pogajati za mir.

Od cesarja ni nobenega odgovora, in kancelar tudi ni omenil, če govori v cesarjevem imenu. Poslanik Gerard je brzojavil predsedniku Wilsonu razgovor z državnim kancelarjem, ki se je izjavil nekako tako: "Nemčija ceni prizadevanje amerikanske vlade in njeno pomoč za sklenitev miru. Nemčija ni želela vojne, ampak je bila prisiljena v njo. Tudi če premaga Francijo, mora spraviti pod se tudi Anglijo in Rusijo, ker so se te tri države tako zvezale, da sklenejo mir le sporazumno.

"Razun tega je naznanila Anglija po svojem premirju Asquithu, svojih diplomatih in listih, da se bode branila do zadnjega. V oči gled te odločnosti naj poizkušajo Združene države dobiti mirovne predloge od zaveznikov. Nemčija more sprejeti le trajen mir, in sicer tak, da ne bode v prihodnje več izpostavljena nevarnostim napada.

"Ako bi sedaj sprejeli posredovanje za mir, bi smatrali zavezniki to za znamenje slabosti Nemčije, in ljudstvo ne bi bilo zadovoljno, ker zahteva po teh težkih žrtvah garancijo za svojo varnost."

To je vse, kar je brzojavil poslanik Gerard o pogovoru z nemškim državnim kancelarjem. Predsednik Wilson smatra to poslanico za neobvezno, in bi imel rajše, če bi mu odgovoril cesar. V tej zadevi začasno ne podvzame nobenega daljnega koraka, in upa, da dobi kmalu ugodnejša poročila od Gerarda.

Dobropoučeni krogi so mnenja, da bode predsednik čakal še nekaj dni na nadaljnje informacije iz Berolina, in potem bode najbrže naročil amerikanskim poslanikom v Londonu, Parizu in Petrogradu, da naj naznanijo vsebino zgoraj omenjenega govora tozadevnim vladam.

Poslaniki bodo ponovili željo amerikanske vlade, da naj se trudijo za sklenitev miru. Tukajšnji diplomati so mnenja, da bi bilo mogoče s takimi informelnimi konverzacijami napraviti pot za mirovno pogajanje.

KAKŠNE PRAVICE IMA VOJAŠKA UPRAVA.

Butte, Mont., 19. sept. — Glavna točka v Habeas corpus postopanju v zadevi "Muckie" McDonalda, Owen Smitha, Jos. Brandleya, D. Maloneja in James Chapmana je bila ta, če imajo vojaške oblasti po izvršeni proklamaciji vojnega stanja pravico ustaviti delovanje civilnih oblasti. S tem vprašanjem se bavi sodišče. Omenjeni možje so bili aretovani in postavljeni pred vojaško sodišče pod obtožbo, da so rudarje, člane zapadne rudarske federacije nasilnim potom odganjali iz Butte.

PODJETEN DEČEK.

Camp Crook, S. D. 19. sept. — Deček Mark Hopfinger iz Bixby v Perkins county je dokazal, kaj se da napraviti s pridnostjo, in doseči z rejo ovac. Pred letom dni je kupil dvesto starih ovac za $600, dal zanje v gotovini vse svoje imetje, $100, dolg je pa odslužil. Spomladi je dobil za volno $235, in sedaj je prodal 386 starih ovac in jagnjeta za svoto $1544. Ker je sam skrbel za ovce, je imel le malo izdatkov, da je imel torej v devetih mesecih čistega dobička več kot $1500.

STRAŠNA SMRT.

Sheboygan, Wis., 19. sept. — Farmerica Witte je na strašen način končala. Splezala je na listnjak, kjer so nosile kokoši, toda omahnila je in padla doli. Padla pa je tako nesrečno, da se je nataknila na metlin držaj. Kljub strašnim bolečinam je imela revica še toliko moči, da si je sama izdrla držaj, se splazila k vratom ter klicala na pomoč. Prihiteli zdravnik je takoj podvzel operacijo, ki pa je bila v očigled strašne poškodbe brezvspešna. Žena je umrla nekaj ur pozneje.

POSTAVA. S POMOČJO KATERE SE IZSILJUJE.

Takozvanega Mann-zakona se poslužujejo prefriganci, da morejo oskubsti svoje izbrane žrtve.

St. Paul, Minn., 19. sept. — Mann-zakoni proti takozvanemu belemu suženjstvu, t. j. prevažanju žensk iz ene države v drugo v nemoralične svrhe, ima tudi svojo slabo stran, kar se je sedaj pokazalo v Minneapolis. Zvezni uradniki so prišli na sled zaroti, ki je razpregla svoje mreže od Chicage na severozapad. Zločinci se namreč poslužujejo te postave, da morejo premožne može pošteno oskubsti. Na podlagi razkritij bode ta zakon najbrže odpravljen, ali vsaj izpremenjen.

Nek ugleden in premožen podjetnik iz Saginaw, Mich., se je seznanil na potovanju z mlado "damo", ki ga je potem večkrat spremila v Chicago. Tam je igral podjetnik vlogo dobrega strica, in časih tudi ljubimca. Svoji prijateljici je kupoval dragocenosti, obleke, končno se je je pa naveličal in jo nagnal. O kakem izkoriščevanju padlega dekleta torej tu pravzaprav ne more biti govora, ker se mu je sama ponudila.

Ljubimka se je vrnila v Minneapolis ter nekaj časa molčala. Potem pa je dobil podjetnik iz Saginawa pismo, v katerem mu grozi, da bode zasledovan kazenskim potom, ker se je pregrešil zoper Mann-zakon. Če bi pa hotel plačati $5000.00, se mu ni treba nič bati. Mož se pa ni dal vjeti ter je obvestil zvezne oblasti. Te so začele preiskavo, in konec je bil dokaz, da se nekateri ljudje res poslužujejo tega inače izvrstnega zakona, da bi mogli na lahek način in "postavnim potom" priti do denarja. Tozadevna preiskava se nadaljuje.

NARODNI VESTNIK
(NATIONAL HERALD)

Owned and published by the
SLOVENIAN PRINTING & PUBLISHING COMPANY
a corporation.
Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

NATIONAL HERALD
Issued every Monday, Wednesday and Friday; subscription yearly $2.00.

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Rates on application

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

NARODNI VESTNIK
izdaja
SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA, DULUTH, MINN.
Izhaja vsak ponedeljek, sreda in petek.

Naročnina stane:

Za Ameriko za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo in Canado za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčajo.
Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:
"NARODNI VESTNIK," 405 W. Michigan Street Duluth, Minn.
Telephone, Melrose 1113.

NEMČIJA NA SRAMOTILNEM KAMNU.

Pač vsakemu je znano, kako se Nemci radi ustijo in postavljajo, da so "Herrenvolk", "Edelvolk", da so najbolj kulturen narod na svetu itd. Oholost je tem Germanom zašla v meso in kri, da so bili prepričani o resnici svojega ustenja.

To svojo hvalisano kulturo pa v sedanji vojni prav lepo kažejo. Prejšnji teden je sprejel naš predsednik Wilson v Beli hiši belgijsko komisijo, ki mu je v imenu belgijskega kralja Alberta izročila spomenico, ki naznanja, kako nečuvene grozovitosti uganjajo Nemci v nevtralni Belgiji, v katero so upadli kot roparji. Spomenica navaja dokaze, da so Nemci miroljubno prebivalstvo masakrirali, oskrunjevali žene in dekleta, morili otroke, razdirali in opustošali odprta in neutrjena mesta, uničevali zgodovinske in verske spomenike, ter upepelili svetovno znano in slovito knjižnico univerzitete v Loewen!

Tako je torej nastopal "kulturni" nemški narod v miroljubni deželi, ki ni hotela vojne, ampak se je samo postavila v bran, da zažene roparje nazaj, ki niso imeli ničesar iskati pri njih. Že zadnjič smo enkrat prinesli članek, kaj pomenja proglašenje nevtralnosti, da je kršenje nevtralnosti kršenje mednarodnega prava, kateremu se mora brezpogojno pokoriti vse civilizovane dežele. Seveda, za kulturno in civilizovano Nemčijo take določbe ne veljajo, jih noče priznati. Svoj roparski upad v miroljubno deželo so še poveličevali kot veliko zmago. Res častna zmaga proti majhnemu sovražniku!

Vojska je sama na sebi dovolj grozovita, toda tako, kakor Nemci, nastopajo barbari, ne pa narod, ki hoče veljati za kulturnega. Za te barbarske čine pa je sedaj izvedel ves svet prepričali so se o vrednosti Nemcev tudi oni ljudje, ki so simpatizirali z njimi. Tega madeža Nemci nikdar več ne izbrišejo, za vedno jim ostane pečat najostudnejšega barbarstva. Nemčija je v pravem pomenu besede na sramotilnem kamnu, karkoli so v resnici izvršili kulturnih činov, vse stopi v ozadje vspričo dogodkov v Belgiji. Kako so se Nemci zgražali, ko so Slovanom sovražni listi za časa balkanske vojske lagali o grozovitostih, katere so baje uganjali Srbi in Bolgari. Vse one ostudne psovke naj sedaj Nemci porabijo zase. Zaslužili so, da izve svet za pravo vrednost njihove kulture. Združene države sedaj kot nevtralna vlast ne morejo ničesar ukreniti, toda pozabljene nemške grozovitosti ne bodo, in takrat se bode že obračunilo z njimi!

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — V nedeljo popoldne so priredili duluthski socialisti protestno zborovanje v Auditorium dvorani. Protestno zborovanje je bilo sklicano radi sedanje evropske vojne, katero obsoja vsak trezno misleč človek. Zborovanje je bilo jako dobro obiskano. Glavni govornik je bil Morris Kaplan iz Bemidji, socijalistični kongresni kandidat W. E. Towne pa je prečital protestno resolucijo.

— V dobroznanem duluthskem St. Louis hotelu ni dobiti niti kapljo opojne pijače, seveda, ako je kdo ne prinese seboj. Saloon je zaprt vsled odredbe komis. Hickena, ker se je prodajala pijača tudi v dvorani, kar se ne bi smelo.

— V tunelu na Michigan Street in zap. 11. Ave., so našli te dni truplo nekega ubitega neznanega moža. Ker je imel vse žepe izpraznjene in obrnjene, se sklepa, da gre tu za roparski umor.

—Svetovni rekord za dajanje mleka je dosegla krava "Pear" na Jean Du Luth farmi. Dobili niso od nje nič manj kakor 13,583 funtov mleka.

Ely. — Neznani zlikovci so pobili v neki zadnjih noči sedem okenj na tukajšnji katoliški cerkvi. Eno okno na južni strani blizu altarja je bilo razbito na tri kose. Več manjših kamnov so najdli v cerkvi. Zlikovci bi zaslužili osoljeno kazen.

— Rojak John Amerza je ponesrečil pri delu v Pioneer rudniku; zdravi se v tukajšnji bolnišnici. Poškodbe niso težke narave.

Eveleth. — 244 funtov težkega črnega medveda sta ustrelila te dni blizu Wolf postaje dva moža, ter ga pripeljala sem. Kosmatinec je pravi orjak.

— V četrtek, dne 16. septembra se je vršila zadnja seja pod predsedstvom odpoklicanega župana Gleasona. Gleason in komisar Brince sta prišla na čelu odbornikov smehljaje v dvorano. Gleason je celo zbijal šale. Priporočamo, da lasujejo naši volilci pri prihodnjih nadomestnih volitvah zopet za ta dva moža, da kompanija ne bode triumfirala. Postala sta žrtev kapitalističnih spletk, zatorej je vaša dolžnost, da ju podpirate.

— Te dni bi se morala vršiti odškodninska tožba proti Oliver Iron Mining družbi, katero je tožil Mike Vremšak za $500. Svoj zahtevek je utemeljil s tem, da je bil pri neki aretaciji od policaja družbe poškodovan. Obravnavalo se o tej zadevi ni, ker tožitelja ni bilo. Aretovan je bil na zahtevo John Plaznika, ki je povedal, da je Vremšak hotel napasti njegovo ženo.

Hibbing. — Pred dobrim pol letom je bila tukaj ustanovljena Land and Iron družba, ki je kupila 1800 akrov zemlje v Cuyuna Iron Range. Vrednost zemljišča je v kratkem času zelo poskočila, posebno še, ker je v zemlji ruda. Zemljišče, ki je bilo kupljeno od družbe za povprečno ceno $16.00 za aker, je sedaj veliko več vredno, aker do $50.00. Tudi rudarski interesentje so že poizkusile dobiti nekaj te zemlje, ter so ponujali po $100 za aker. Toda zemljiška družba tega ni hotela storiti, vedoč, da bode vrednost še poskočila. Začasno družba nima nič zemlje na prodaj. Urad te družbe se nahaja tukaj.

Cuyuna Apex and Iron Co. je korporacija trgovcev in podjetnikov v Hibbing. Ti lastujejo in kontrolirajo 1908 akrov rudo vsebujoče zemlje. To zemljo ima v zakupu Robert Whitside, Cleveland Ored Land družba, Cleveland Mineral Land družba, Cuyuna Ore Land družba in druge velike rudarske družbe. Cuyuna Apex Land and Iron družba ima na razpolago nekaj deležev od tega zemljišča, ki so dobra naložitev denarja. Ko bodo ti deleži na razpolago za kupce, se bodo prodajale delnice po $1.00. Urad te družbe je v Hibbing, Minn.

(21—23).

Virginia. — Silver rudnik je za to sezono prenehal obratovati. Vsled zatvoritve tega rudnika je prizadetih kakih 150 delavcev. Nakopalo se je letos v tem rudniku okoli 200.000 ton rude.

— Čuje se, da bode tudi Allen rudnik kmalu nehal obratovati. Ta rudnik je last Morris Mining Co. V njem dela okoli 40 delavcev. Rudnik bode zaprt 1. oktobra.

— Seman Petroff, ki je dne 4. julija ustrelil blizu Ely, Minn., L. S. McDonalda, je bil obsojen v osemmesečno ječo, oziroma v globo $500. Pač mila kazen za uboj.

MICHIGAN.

Crystal Falls. — Balkan rudnik, ki se je meseca julija sesul, pri čemur je izgubilo sedem delavcev življenje, bode mogel v kratkem zopet obratovati.

OHIO.

Cleveland. — Štirje slovenski dečki stari od 10 do 12 let so šli v ponedeljek dne 14. t. m., kakor so rekli starišem, v šolo. Mesto v šolo, pa so jo ubrisali kar po ravni poti naprej na farme. Ko jih v ponedeljek zvečer ni bilo domov, je stariše začelo skrbeti, v sredo zjutraj pa so dobili sporočilo stariši Kramaršič na 34. cesti, da je njih desetletni dečko Viljem bil ubit od vlaka pri Martins, Ohio. V sredo popoldne so ga prepeljali v Cleveland z razbito glavo. Ostali trije so se vrnili šele ob 10. ponoči in trdovratno molče o nesreči.

Dopisi.

Bridgeport, O.

Uredništvo N. V.: — Priobčite sledeči odgovor, oziroma protest postaje štev. 19, S. K. P. društva sv. Barbare s sedežem v Forest City, Pa.:

Z ozirom na nesramni napad na predsednika upravnega odbora in člana postaje štev. 19, sobrata Ant. Hočevarja s strani glavnega odbora, ki ga je tako zahrbtno napadel v javnosti, ne da bi ga prej pozval na skupno odborovo sejo, da bi se mogel osebno zagovarjati, spodaj podpisani odborniki protestiramo proti takemu nastopanju. Ali more glavni odbor dokazati, da je že kdaj kak sodnik obsodil obdolženca prej, predno ga je osebno zaslišal, da se je mogel zagovarjati? Porotnikov dolžnost je, da so nepristranski, kar pa v tem slučaju gotovo niso bili. Dokaz tega je, ker predsednika upravnega odbora niso povabili na sejo glavnega odbora, ki se je vršila od 20.—24. julija tega leta.

Zatorej mi spodaj podpisani odborniki, izvoljeni na redni seji dne 6. septembra t. l., protestiramo v imenu postaje štev. 19. proti zapisniku seje glavnega odbora, vršeča se 20.—24. julija glede sklepa izdane nezaupnice predsedniku upravnega odbora in ostalim upravnikom.

1). Ker smo pronašli po natančni preiskavi, da odgovarjajo knjige in listine sedanjemu zistemu.

2). Ker knjige niso bile naročene samo od predsednika upravnega odbora, temveč se mu je dalo popolno pooblastilo od ostalih upravnikov.

3). Ker so vsi upravniki in glavni tajnik vedeli za ceno, predno se je pričelo delo.

4). Ker se v zapisniku omenja, da se je plačalo $3500.00 samo za knjige in listine, in se ne omenja poštnine.

Zatorej zahtevamo od glavnega odbora, da se prekliče nezaupnica, izrečena predsedniku upravnega odbora, in da se da popolno moč upravnim uradnikom, kakor določajo sedanja pravila, sklep četrte redne konvencije in 24. stran zapisnika.

V imenu postaje štev. 19. v Bridgeport, Ohio, spadajoče k S. K. P. D. sv. Barbare v Forest City, Pa.

Društveni pečat.

Izvanredni odbor:
Martin Potnik, Peter Kovačič,
Valentin Kocman.

Eveleth, Minn.

Cenjeni urednik: — Da se ne bode vsak dopis začel z opisovanjem delavskih razmer, naj se ta začne z vojno. Tukaj smo imeli volilno vojno, in izid volitev je pokazal, da naš narod noče drugače, kakor da ponuja še bič v roke svojemu nasprotniku, da ga bode mogel tem bolj udrihati. Kedaj bode narod vendar prišel do pravega spoznanja!

Iz časopisja spoznavam, da imajo tudi uredniki vojno s svojimi naročniki radi evropskega klanja.. Kaj se hoče, vsaka glava po svoji pameti. Jaz še nisem nikdar zaklical "živio Avstrija" in tudi nikoli ne bom. Moja največja želja je, da bi dobili ljudje dovolj vrvi in zadrgnili vratove vsem avstrijskim diplomatom, najprej pa onim, ki so povzročili sedanjo vojno.

Ne trdim, da bi bile druge države boljše, toliko pa lahko rečem, da je Avstrija za Rusijo najslabša, mogoče še slabejša, kot ta. Ako je bilo avstrijskim lenuhom dolgčas lenobo past, in so zahtevali vojno, jo sedaj imajo, in še tako, kakršne si niso želeli. Sramota pa je, da se ubija revno, nedolžno ljudstvo radi ošabnih diplomatov.

Srbija je še vedno boljša dežela, kakor je Avstrija. Ko sem se podal kot 15 let star čevljarski učenec na dom svojih staršev v pol ure oddaljeno vas, sem se britko razjokal, ko sem izvedel, da nimam nič iskati v hiši svojih starišev. Bila je namreč prodana, in moji starši pognani pod milo nebo z osmimi otroci, od katerih je bil najstarejši 17 let star. Kaj sem hotel. Vrnil sem se s solzami v očeh, in že tedaj sem začel premišljevati o pravičnosti avstrijskih postav.

Enak slučaj se je dogodil kmalu zatem. Bil je tkalec, ki ni imel drugega, kakor hišico z eno samo sobo. Žena mu je po dolgi bolezni umrla, zapustivši devet otrok. Mož je zabredel v dolg, hiša je bila prodana, in ker je ni hotel oziroma mogel zapustiti kar tako, so prišli orožniki in ga vrgli na prosto z otroci. Hišo so zaklenili, njega in njegove nedolžne otroke pa prepustili usodi. Ali naj poveličujemo tako deželo, ki nima strehe za otroke svojih "podanikov"?

Poglejmo pa, kako je v Srbiji. Tam imajo postavo, da mora ostati kmetovalcu pet oralov zemlje, dva konja in par volov in vse potrebno poljedeljsko in gospodarsko orodje. Tega mu ne sme nikdo vzeti, to je nedotakljivo. Srbskemu kmetu se ni treba bati, da ga bodo vrgli na prosto, ker skrbi zanj postava. Ali ni tedaj na Srbskem boljše preskrbljeno za kmeta, kakor je preskrbljeno v Avstriji?

Takih in enakih primer bi se dalo še mnogo navesti, pa je škoda prostora. Nekaterih ljudi itak ni mogoče nikdar prepričati, ako so se zagrizli v kako stvar. Jaz samo rečem živela Srbija, doli z Avstrijo, oziroma njenimi diplomati.

Martin Panian.

Buhl, Minn.

Cenjeno uredništvo: — Priobčite prosim sledeče vrstice v priljubljeni list Narodni Vestnik. Veselega ne morem nič poročati, pač pa naznaniti žalostno vest, da je dne 13. sept. zjutraj neusmiljena smrt pretrgala nit življenja našemu rojaku Antonu Maroltu v starosti 40 let. Pokojnik je bil bolan poltretje leto in si je nakopal bolezen pri delu v železnih rudnikih. Najprej se ga je lotil revmatizem, potem pa še vodenica. Tukaj zapušča žalujočo vdovo in sedem otrok, od katerih je star najstarejši 13. let, najmlajši pa poldrugo leto. Nadalje zapušča v Ely, Minn. enega brata in dve sestri, ter v stari domovini dva brata. Doma je bil iz Novega Pota pri V. Laščah na Dolenjskem. K zadnjemu počitku smo ga spremili dne 16. septembra na tukajšnje pokopališče. Ker je bil ranjki član društva sv. Andreja v McKinley, Minn., ga je prišlo spremit na zadnji poti tudi nekaj društvenikov od tam, dasi je društvo oddaljeno od tukaj 20 milj. Prišli so s zastavo, ki je vihrala pred mrtvaškim vozom. Vsakogar je moral ganiti prizor, ko je videl za mrtvaškim vozom vdovo in otroci, ter sorodniki. Da je bil pokojnik zelo priljubljen, dokazuje obila udeležba občinstva. Opaziti je bilo tudi ljudi drugih narodnosti. Vencev je bilo veliko. — Pokojnik je bival v Ameriki približno 16 let. N. v. m. p.!

Ignac Hegler.

GLASOVI K ZDRUŽITVI.

Detroit, Mich.

Cenjeno glasilo: — Pri zadnji redni mesečni seji dne 6. sept., je postaja štev. 76 v Detroit, Mich., spadajoča k S. K. P. D. sv. Barbare v Forest City, Pa., odobrila poziv glavnega odbora glede splošnega glasovanja, in smo se izrekli za združitev vseh slovenskih podpornih jednot in Zvez.

Frank Gabrošek, predsednik.
Karol Gabrošek, tajnik.
Mike Klopčič, zastopnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Dopisniku v Aurora, Minn.: — Vaš dopis nima ne repa ne glave, in tudi podpisani ste se pozabili. Koš!

Neznancu v Little Falls, N. Y. — Iz pisave bi sklepali, da ste nekoliko inteligentnejši človek, iz vsebine pa vidimo, da temu ni tako. Obžalujemo!

✝

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da nam je dne 13. sept. t. l. nemila smrt odvzela preljubljenega moža, oz. očeta

ANTONA MAROLT.

Tem potom se prisrčno zahvalimo vsem skupaj za izkazano nam sočutje in tolažbo, kakor tudi za krasne vence mojemu očetu, družini Pasič in Perhaj. Hvala tudi sorodnikom Hočevarjevim v Kitzville in Ely, bratrancu ter njegovi ženi, kakor tudi mojemu stricu v McKinley, moji sestri in njenemu soprogu. Srčna hvala nadalje sosedom Kajfež, Arko, Špolar, Panjan in Nosan, ki so nas obiskovali in tolažili, sploh vsem skupaj še enkrat prisrčna zahvala. Dragi in nepozabni mi soprog oziroma oče počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti.

Marija Marolt, roj. Hegler,
soproga.
Tony, Franky, John, Ludovik,
sinovi.
Mary, Anie, Julija, hčerke.

POZIV!

Ob izgubi mojega moža Tom Jereba, bi rada izvedela za naslove Antona Strmasa_ta in John Kocjana. Naj se javita sama, ali pa naj pošlje kdo drugi njuna naslova. Gre se radi važnih stvari.

Josephine Jereb,
1287 E. 55th Street,
(21—28 z.) Cleveland, Ohio.

IVAN PAJK
CONEMAUGH PA.

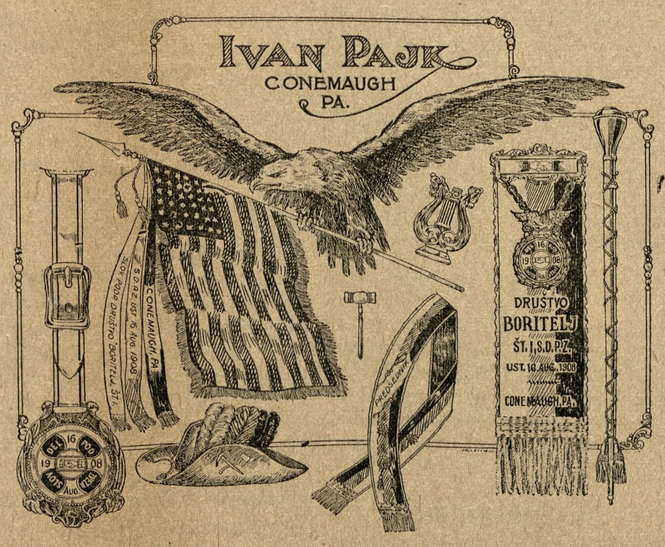

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalije, godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene ne vprašate. Vprašanje vas stane le 2 centa, pa si bodete prihranili dolarje.
Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK, P. O. Box 328, Conemaugh, Pa.

JOHN AGNICH
gostilničar
GRANT STREET EVELETH, MINN.
Sveže pivo, pristno vino in druge raznovrstne pijače ter unijske smotke.

Prodajam
železniške in parobrodne listke na vse kraje sveta.

Rojakom in bratom Hrvatom se najtopljeje priporočam.

Duluth Brewing & Malting Co.
DULUTH, MINNESOTA.

Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "REX", kakor tudi pivo v sodčkih.

Math. Kostainshek
upravitelj za Mesaba Range. :-: Virginia Minn.

FIRST NATIONAL BANK
Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318.
Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

Mi jamčimo
COPENHAGEN SNUFF
da je povsem pristen.

MI JAMČIMO, DA JE COPPENHAGEN SNUFF NAREJEN IZ CELEGA LISTOVJA TENNESSEE IN KENTUCKY TOBAKA — ODPADKE TOBAKOVEGA LISTOVJA NE RABIMO ZANJ.

MI JAMČIMO, DA JE VSE, KAR VPORABLJAMO ZA OSLAJŠANJE, ZA DAJANJE OKUSA IN DUHA POVSEM PRISTNO, SE ZAMORE RABITI ZA HRANO, IN JE JAMČENO POD ZVEZNO POSTAVO ZA PRISTNE JESTVINE.

MI JAMČIMO

DA BO VSAK, KATERI RABI COPENHAHEN SNUFF POVSEM PREPRIČAN, DA RABI PRISTNI TOBAK, PONUDIMO VSAKOMUR (VŠTEVŠI NAŠE USLUŽBENCE) PET TISOČ DOLARJEV, AKO ZAMORE DOKAZATI, DA NE TEMELJI NAŠE JAMSTVO NA POŠTENOSTI, ALI, AKO ZAMORE DOKAZATI, DA JE V COPENHAGEN SNUFF KAKA TVARINA, KATERA SE NE MORE RABITI KOT HRANA, IN KATERA NI JAMČENA Z ZVEZNO POSTAVO ZA PRISTNE JESTVINE.

WEYMAN-BRUTON CO.

J. Peterson
predsednik.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
I. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Strela. 15. avg. zvečer je trešči[la] v kozolec g. Fr. Kneza s Sapo[tnega], katerega je šele pred kratkim [postavil] pri Zavrhu. Kozolec je [bil] bil je poln žita in krme.

Obsojen prijatelj Srbov. Franc [Ma]rolj, posestnik in čevljar v [Ko]mlju, je bil obsojen na tri [mese]ce strogega zapora, ker je [javno] odobraval sarajevski aten[tat].

Mobiliziranje meščanske garde v Novem mestu. Dne 18. avg. je [de]lovno poveljništvo mobili[ziralo] priviligirano meščansko gar[do] v Novem mestu.

Zaprli so bivšega ljubljanskega [žup]ana Ivana Hribarja. Že izpuš[čeni] koroški slovenski župnik Ga[sser] je bil vnovič aretiran. V [Lju]bljani so zaprli gostilničarja [Fr.] svetnika Beliča.

Lesni most v Kranju zastražen. [Pro]stovoljno gasilno društvo v [Kra]nju je prevzelo straženje mo[sta] čez Savo. Občinstvo je bilo o[bve]stljeno, da je strogo prepove[ano] vsako zbiranje ali postajan[je] na mostu. Gasilna straža ima i[zgled], kakor vojaška ter se [ob]vsakdo na poziv "Stoj"! ta[koj] ustaviti.

Zadušil. Posestnica Ivana Ren[ce] na Premu je šla na polje, doma [je] pustila svojega 8-mesečnega [sin]ka Pavla pod nadzorstvom 11 [let]ne hčerke ležati v zibelki. Ko se [mo]rok zbudil, se je plazil po zi[belk]i in se zadušil s trakom, s [kate]rim je bil privezan v zibelki.

Velika povodenj. Iz Doba poro[čajo]: Povodenj, kakršne še ne [pam]timo, je popiavila naše trav[nike] in pokončala mnogo lepe o[brez]. Zlasti je narasla Rača. — [Ona] je udarila na Viču v hišo [gosp]oja Močnik. Vžgala ni.

Slovenec utonil v Sarajevem. [Dne] 12. avg. je utonil v Sarajevem [v] pekarni A. D. slovenski re[kro]t iz Vodic na Gorenjskem, [Ant.] Zorman. Domneva se, da se [je] kopat in zašel v pregloboko [vodo]. Ker ni znal plavati in ni bi[lo] nobene pomoči blizu, je postal [žrtv]ev vode. Samoumor je čisto iz[ključen]. Oženjen je bil pokojni [samo] 9 mesecev.

Velik požar. Dne 14. avg. popol[dne] je nastal v vasi Krvava peč [pri] Rob velik požar. Zažgali [so] je otroci. Pogorela je skoraj [cela] vas. Ljudje so bili večinoma z [žetv]e na polju in senožetih. Večina [poslo]pij je bila s slamo krita, zato [se] je ogenj hitro razširil. Gasiti pa [nis]o so prihiteli ljudje domov, [kam]or so mogoče, ker imajo le kap[elice]. Hiše in gospodarska poslop[ja] so stoje precej tesno skupaj. [Vsled] je tudi nekaj prašičev, [med] tem pa vsa krma, žito in ob[ilna], tako, da nekaterim družinam [manj]ka najpotrebnejše obleke in [najp]otrebnejše hrane. Škoda je [ceni]ena nad 120.000 K. Pogorelci [nis]o zavarovani za prav nizke [zneske]. Potreba je velika.

Prva ranjenca v Ljubljani. V Ljubljano so pripeljali prva dva ranjenca s srbskega bojišča, stotnika pl. Novyja in poročnika Pav. Cvenklja. Souredniku ljublj. Slovenca, ki je obiskal g. poročnika P. Cvenklja na domu, je ta pripovedoval, da je bil ranjen nekaj kilometrov pred Valjevom. Ranjen je na vratu od kopita puške, na hrbtu ima rano od bajoneta, na levi roki je obstreljen. Vsled pretresenja možgan na levo oko ničesar ne vidi. P. Cvenkelj je dve srbski strojni puški zajel, na katerih so ga dobili nezavestnega, ležečega z razprtimi rokami. Nanj je streljala 14letna dekle ter ga ranila. Ženske polivajo naše vojake z vročo vodo. Ko gredo naši vojaki skozi sela, obešajo prebivalstvo bele zastave in poljublja roke našim vojakom te kliče: Živio Franjo Josip. Ko pa naši odidejo, strelja-jo Srbi nanj z vseh strani.

Zabavljač proti Avstriji morilec. Na zatožni klopi sedi 37letni Janez Trelc, pristojen v Šmartno pri Litiji, dninar na Rakeku zaradi hudodelstva uboja. Dne 27. jul. t. l. zvečer je v Strgarjevi gostilni na Rakeku popivalo več možkih med njimi tudi obdolženec, ki nima nič manj kot 18 predkazni. Trelc je napeljal pogovor na sedanje politične razmere. Strastno je govoril proti Avstriji in za Srbijo itd. Navzoči patriotični so Trelcu burno ugovarjali in ko le ni prenehal s svojem hujskajočem govorjenjem, ga je pograbil železniški delavec Ant. Milavec, ga vrgel na tla ter mu dal par zaušnic. Ko je obdolženec vstal, je šel proti gostilniškim durim, katere je za njim zaprl železniški čuvaj Janez Garše. Čez nekaj časa je šel Milavec pogledat v vežo, če se je obdolženec že odstranil ter ga videl, ko je ravno iz žepa potegnil nož. Milavec je takoj zaprl gostilniška vrata in opozoril navzoče goste, kar je videl. A vzlic temu svarilu je vstal izza mize 63 letni gostač And. Petrovčič ter šel proti vratom, držeč stol pred seboj. Hotel je Trelca spraviti na cesto, a ta mu je zadrl nož naravnost v srce. Petrovčič je omahnil nazaj, se čez nekaj časa usedel in po kakih 20 minutah izdihnil. Poškodba, katero je zadobil Petrovčič je bila smrtnonosna, in bi v tem slučaju tudi takojšnja zdravniška pomoč bila brezuspešna, kajti rajni je bil zadet v srce, ter je vsled notranje izkrvavitve umrl na otrpnjenju srca. Obdolženec ne taji dejanja, zagovarja se le s tem, da je bil Petrovčič jezen nanj, ker je on povzročil, da je gospodar njegovo hčer zaradi malomarnosti od dela odstranil Skuša se zagovarjati tudi s silobranom, kar pa zaslišane priče ovržejo

Sodišče je predlogu, naj se preišče duševno stanje obdolženca, ugodilo in je razprava bila preložena na prihodnje porotniško zasedanje

Delo na deželi.. Ljubljanski "Slovenec" piše: Iz raznih krajev nam poročajo, da gre poljsko delo urno izpod rok. Ljudje pomagajo drug drugemu, sami in z živino. Za mlatev so posebne koristi mlatilni stroji z motorji. Želeti bi bilo, da bi oblast šla ljudem na roke in dovolila dobavo bencina, kakor je v nekaterih slučajih že storila, ker s tem se delo pri mlatvi silno pospeši in čas pridobi za druga nujna dela, posebno za košnjo, ki z njo začenjajo že ta teden ob ugodnem vremenu. — Gotovo je hvalevreden namen onih, ki ponujajo iz mest brezposelne ljudi deželi za kmetska dela. Vendar skušnja uči, da ljudje iz mest splošno niso za kmetska dela in bi si marsikatera hiša napravila s takimi delavci več škode nego li koristi. Je pač kmetsko delo druge vrste in zahteva vaje. Tudi v moralnem oziru ne kaže ljudi iz mest vabiti na deželo, ker bi se med resne ljudi gnetli tudi pohajkovalci, ki bi bili občinam na deželi le v nadlego. — Slovenci bomo imeli sedaj veliko koristi, ker smo v zadnjem času skrbeli za vzgojo našega kmetskega ženstva. Te vrste žene in dekleta primejo za vsako delo, tudi možko. Sploh so pa tudi vsled pomanjkanja delavnih moških že dosedaj po mnogih krajih ženske opravljale moška dela pri košnji, setvi itd. Gospodinjsko izobražene ženske pa bodo tudi sicer velike koristi pri gospodarstvu; v gospodinjstvu je treba varčevati pri vsaki stvarci; ne varčevati tako, da bi družina ne dobila dovolj tečne hrane, pač pa tako, da se vsaka stvar pri hiši koristno vporabi.

PRIMORSKO.

"Soča" in "Primorec" sta nehala izhajati. Znani glasili goriških liberalcev sta prenehala izhajati. Vzrok so menda finančne stiske.

Huda nevihta je divjala dne 15. avg. v ljutomerski okolici. K sreči ni bilo znatne škode.

Koprska kaznilnica izpraznjena. Graški listi poročajo: Moško kaznilnico v Kopru so z ozirom na vojsko izpraznili in so kaznjence odvedli v notranjo Avstrijo. 150 kaznjencev iz Kopra je v Mariboru, ravno tako velike oddelke so odvedli v Gradec, Stein in v druge kaznilnice.

Vse pomaga! Prostovoljna straža se je ustanovila v Trstu. Vstopili so v njo odvetniki, inženirji, dijaki in uradniki, do 90 oseb. Službovala bo, ker je veliko stražnikov vpoklicanih pod orožje. Prostovoljce podučuje vsako dopoldne v službi stotnik Paoli. Ravno tako stražo so ustanovili v Celovcu. V Kočevju pa opravljajo varnostno službo ognjegasci — V Götingenu na Nemškem so pa vseučiliški profesorji prevzeli službo pismonoš.

Samomor 17letne Ljubljančanke v Gorici. V ponedeljek 24. avg. ob pol 7 uri zvečer se je z znanega mostu čez Korenj v ulici Ponte nuovo vrgla 17letna Pepica Jerman iz Sp. Šiške pri Ljubljani. Delala je v tovarni v Stračicah. Videli so jo nekaj časa hoditi okrog mostu in jokati. Oblečala ni takoj mrtva, priletela je na levo stran. Prenesli so jo v neko hišo, kjer je umrla. Svečo, ki so ji dali, je še prijela.

ŠTAJERSKO.

Samoumor. Iz Celja poročajo: Dne 5. avg. se je obesil v nekem gozdu blizo Teharjev 76letni delavec Martin Kresnik, doma iz Št. Jurja ob južni železnici. Vzrok samoumora so družinski prepiri.

Vojaški vlak trčil ob lokomotivo na štajerski postaji Knittenfeld. Dne 14. avg. je na postaji Knittenfeld trčil vojaški vlak v lokomotivo. Pri tem je bil nek mož težko ranjen in prenešen v bolnico. Drugi vojaki so bili lahko ranjeni, nakar so z ostalimi lahko nadaljevali vožnjo. Dalje je bil ubit en konj in nekaj lahko ranjenih. Nesreča se je pripetila, ko je vojaški vlak vozil na postajo, je privozila nasproti neka lokomotiva. Škoda je precejšnja.

Vsak dan eno smodko ali svalčico za Rdeči križ. Iz Gradca poročajo: V sporazumu s cesarskim namestnikom in gospo grof. Hartenau so se po vseh graških trafikah postavili nabiralniki Rdečega križa. Vsak kadliec ima tako priliko žrtvovati za Rdeči križ vsak dan vsaj toliko, kolikor je vredna ena smodka ali svalčica. Po vseh trafikah prodajajo tudi razglednice Rdečega križa. Sedaj bodo pa tudi po vseh drugih trgovinah in prodajalnah postavili nabiralnike za Rdeči križ in razglednice. Ta naprava je vse hvale vredna.

Razne aretacije. V Polzeli so zaprli trgovca Jožefa Cizel, ki je osumljen srbofilstva. — V Konjicah so aretirali nekega vojaka, ker je baje klical: Živio naši bratje Srbi! — Vest graških listov, da bi bil aretiran g. Planinc, kaplan pri sv. Jakobu v Slov. Goricah, ni resnična. — V Župelevcu pri Brežicah so zaprli vpokojenega orožniškega stražmojstra Mojzesa Kolundzio, ker je v neki gostilni kričal: "Kaj bodo neumni Štajerci napravili Srbom? Živio Srbija!" — V Meži ob Dravi je bil aretiran župan Jos. Verdnik, ker je osumljen veleizdajstva. — V Št. Lenartu v Slov. Goricah so zaprli odvetniškega kandidata Janko Leskovca, doma iz Škofje Loke. Osumljen je špijonaže. — Kakor poročajo graški listi, so orožniki izročili sodišču tudi kaplana France Škofa in organista Jakoba Cafuto iz Kamnice pri Mariboru. — "Tagespost" poroča, da so bili aretirani dr. Gjuro Červar, policijski komisar dr. Luger, predstojnik okrajnega sodišča dr. Ferlič. V Voloski je bil razpuščen občinski zastop, za vladnega komisarja pa postavljen domobranski stotnik Copani. Istotam se je odredila hišna preiskava pri Sokolu, nakar je bil ta razpuščen. V Voloski je bila zaprta filijalka Jadranske banke, aretiran hrvaški pesnik Viktor Car-Emin. Poroča se, da je število zaprtih največje v južni Dalmaciji. Med zaprtimi sta tudi znani državni poslanec dr. Tresič-Pavičić in dubrovniški pravoslavni škof dr. Miklas. — V Ercegnovu so aretirali dr. Jerka Machiedo, ki je bil pri vojakih. — V Premyslu so aretirali bivšega drž. poslanca dr. Markova in 10 njegovih pristašev. — V Ptuju so zaprli profesorja Komljanca, pa so ga zopet izpustili, ker ni bilo nikakih dokazov; nadalje so aretirali gostilničarja Mahoriča in župana Grahar-ja v Hajdinu. — V Požegi so aretirali sodnega kanclista Petra Bogumoviča radi motenja javnega miru in pa ker se je nedostojno izrazil o vojski Avstrije s Srbijo.

ZAPISNIK

druge konvencije Jugoslovanskega podpornega združenja "Sloga" v Milwaukee, Wisconsin.

Druga seja dne 14. sept. popoldne.

Predsednik M. Rop otvori sejo točno ob 1:15 popoldan. Prečita se imena delegatov. Navzoči so vsi. Na to se pokliče zastopnika od lista Glas Svobode in Narodnega Vestnika, katera pozdravita delegate v imenu zastopanih listov in tudi dasta potrebna navodila in cene zahtevane od posameznih listov, ako jih vzamemo za glasilo. To poročilo se vzame naznanje ter preloži pod "Glasilo". Poročila gl. odbornikov. Poročilo predsednika od zadnje konvencije do sedaj se vzame z navdušenjem na znanje, ravno tako tudi pod predsednika, kateri se opravičuje zaradi redko obiskovanih sej gl. odbora, namreč, ker je bil oddaljen ter ni nikdar slišal o kaki rednosti gl. odbora. Gl. tajnik poroča natančen pregled od vseh treh let, in obenem prečita imena umrlih članov, na kar brat Sem predlaga, da se vstane v znak sožalja umrlih bratov. Med temi napravi predsednik sožaljni govor, v katerem se spominja umrlih bratov. Nato sledi poročilo blagajnika. Brat J. Ermenc predlaga, da se vzamejo poročila vseh odbornikov na znanje, ter se jim izroči zaupnica še le potem, ko nadzorni odbor konvencije pregleda knjige, če so v redu. Glavni nadzorni odbor poroča, da je pregledal vedno v določenem času knjige, katere se včasih niso popolnoma strinjale zaradi nerednih pošiljatev assesmenta od društev, v splošnem pa so bile zmiraj v najlepšem redu. Edino glavna knjiga (ledger) še ni od 10. t. m. zaradi preobilega dela tajnika popolnoma dovršena. Predsednik porotnega odbora poroča o raznih razsodbah, katere je sklepal. Br. Simenc poroča o nekakih nesporazumljenjih z gl. odborom, kar se pa točno pojasni ter končno pride do sporazumljenja. Prečita se brzojavka od M. Skoka iz Sheboygana, ki se glasi: Bratski pozdrav vsem delegatom slavne konvencije in napredek naše slavne organizacije Vam kliče sobrat M. Skok., kateri se zakliče trikrat "Živio".

Preide se na točko pritožbe, ter se odredi odmor 15. minut.

Po odmoru se brat Golob od društva Zav. Slovencev od društva štev. 2. pritoži, da omenjeno društvo ni dobilo zapisnika sej gl. odbora, kakor tudi ne mesečnega poročila o stanju blagajne Združenja. Brat Krainc kot zapisnikar se opravičuje, da je sklenil gl. odbor na seji v februarju, da še ni treba pošiljati zapisnika društvam ako ni kaka posebno važna reč ter da je nekaj tudi tajnik omenjenega društva zakrivil, ker ni poslal naslova, ko se je preselil. Zaradi tri in šestmesečnih računov se vname debata, v katero posežejo Matič, Golob, Simenc in Banko. Brat Zakrajšek ostavi končni predlog, da se debata zaključi. Br. J. Ermenc pojasni, da so te pritožbe neutemeljene, ker v glasilu je bil vedno račun in to v listu Proletarec, na kar se vsi zadovoljijo. Štev. 4. nima pritožbe. Br. Stampfl od štev. 5. iz Grafton, Wis., se pritoži, da glavni odbor ni dal zadosti podpore br. Šiflerju. Zadevo pojasni br. Zakrajšek. V debato posežejo Matič in Sem. Končni predlog po br. Tominšeku, podpiran po br. Turku, da se br. Šiflerju izplača še ostala dva dolarja. Se sprejme. Br. L. Mesarič od štev. 7 poroča zaradi neprilik, katere ima društvo zaradi tega, ker člani v bližini društva 7 ne prestopijo k najbližnjemu društvu. Vname se debata, v katero posežejo Kranjc, Zakrajšek in Šimenc. Zakrajšek posebno pojasnjuje, da so se ravno take razmere godile med društvami v Graftonu in Port Washington-u. Debate se udeležijo Stiglic, Matič, Ermenc, na kar stavi br. Kušljan predlog, da se ista zaključi. Predlog brata Jelenca sprejet, da se strogo postopa s člani, ki nočejo prestopiti k najbližnjemu društvu ter s tem onemogočijo nadzorstvo nad bolniki. Podpiran je bil od Matiča in Wohlgemutha. Predlog

(Nadaljevanje na četrti strani.)

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

SIROTIŠNICE IN ZAVETIŠČA SO ZAVODI SAMARITANSKEGA USMILJENJA; ČE SMO KRISTJANI V SRCU, VSTANOVLJAMO JIH.

Velika razprodaja fonografov

Ta krasna COLUMBIA IV. TALKING MACHINE ima jako mil, čist in glasen glas. Omarica je velika in krasna, ter je izdelana iz hrastovega lesa, je 12 palcev široka in 7 palcev visoka. Rog je črno emajliran, okinčan z rožami, zlato obrobljen in jamčen za 15 let. Ta stroj je stal $40.00, vendar radi velike tekme pošljemo ta krasni stroj z 12 najboljših slovanskih skladb, katere sami zberete iz cenika, vštevši 50 igel za samo

$17.50

na lahka odplačila po $1.00 na mesec.

Mi tudi prodajamo znane VICTOR TALKING MACHINE in boljše COLUMBIA GRAMOFONE na lahka odplačila. Pišite po naš ilustrovan cenik. Poslali ga bomo ZASTONJ.

SAUL BIRNS, 117 Second Ave. Dept. 47, NEW YORK.

Hi, vranec!

Ne vstavi se, dokler nisi okusil Peerless. To je edini tobak za velike, močne može, kateri so zunaj hiše in hočejo močni, polni tobak za žvečenje ali kadenje.

Poskusite Peerles. Pazite na njegov bogat, naravni, sladki okus — okus pristnega tobaka iz južnega Kentucky, ki je zoren naravno in počasi tri do pet let, da se doseže vso njegovo milobo, duh in okus. Peerless vsebuje vse iste kakovosti, katere se zahtevajo od dobrega tobaka.

PEERLESS
Long Cut Tobacco

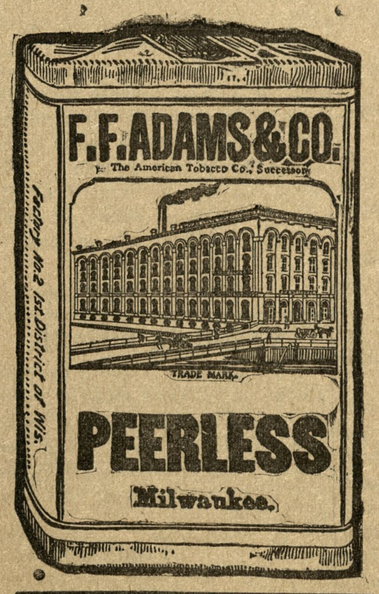

je bil nalašč narejen že pred polstoletjem za močne može, kateri zahtevajo močni tobak. Petdeset let je prešlo in vsakojake vrste tobaka so se zaletavale v Peerles, vendar Peerles je ostal kralj vseh. Začnite rabiti Peerles za poskušnjo za en teden, in Vi in Peerless se ne bosta mogla ločiti. Nič posebnega v zavoju Peerles — mi žrtvujemo vse stroške za tobak. Kakor pravite o dobrem konju: "to je pa konj brez para", tako rekli boste o Peerless -- "to je pa tobak brez para."

Žvečite ga ali kadite — zadovoljni boste ž njim.

Prodaja se povsod po 5c zavoj.

Druge velikosti po 10c, 20c in 40c v zavojih in 45c v kositarskih zaklopnicah.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Francoza se je polotila nervoznost; stopalo mu je začelo trepljati nehotoma po kamenitem tlaku. Hip nato je zaklel poluglasno in se sklenil z iztegnjeno roko:

"Podplat se mi prijemlje . . . nom de Dieu de nom de Dieu! Tik pred nami je . . . saj jo tipljem! Cela mlaka strjene krvi . . ."

Z instinktivnim studom si je obrisal kazalec in sredinec na lesu.

"To je čudno . . ." Wheeler je potipal po svojih žepih. "Vsekakor moramo . . . Hvala Bogu!" je vzkliknil mahoma. "Zdi se, da so mi pustili električno svetilko!"

Vojaki so bilip retipali petorico površno, samo da jih poberejo

Vojaki so bili pretipali petorico površno, samo da ji pobero orožje; prizor s stotnikom je bil povod, da tudi v stražnici nihče ni pomislil na to, da bi jim odvzel ostalo lastnino. In tako so jim ostale listnice z denarjem, katerega so v ječi takoj poskrili v čevlje . . . ostala pa jim je tudi poročnikova žepna svetilka.

Toda varovati se je bilo treba straže, ki je prikorakala zdaj pa zdaj po dolgem hodniku.

"Ne užgite še!" je velel Dušan.

Stisnil se je za vrata in prisluhnil.

Straža je bila v tem hipu daleč od njih; Dušan je začul zdajci, kako se je obrnila na koncu hodnika in začel šteti korake. Doštel je. Bilo je časa dovolj, da opravijo nagel ogled te jame krvi in zločina.

Ko je krenil vojak nazaj, je velel Dušan Wheelrju, naj posveti; sam je zaslonil s hrbtom linico na vratih in gledal, kaj bo.

V svetlobnem krogu, ki ga je razgrnila svetilka po mrkli ječi, se je nudil petorici strašen pogled . . .

Vsa tla so bila okrvavljena, temna od površno pobrisanih krvavih mlak. Ponekod pa je pustila naglica morilcev cele široke črne lise — nepobrisano zgoščeno kri.

Z glasom groze in studa je odskočil Estournelle, ki se je bil sklonil v kotu, ter pokazal na nekaj bledega, s krvjo omadeževanega: bila je polovica mrtve človeške dlani, z dvema krepkima, žuljavima prstoma! . . .

V tej ječi se je morala vršiti besna, obupna borba; nekoga so bili razsekali doslovno na kosce.

In pogled na te strašne sledove umorstva je bil našim prijateljem tem strašnejši, ker jim je klicala tajna slutnja v dnu srca:

"Danes njemu, jutri nam! . . ."

"Poglejte, bratci; tu leži kos papirja!" je izpregovoril Kazakov in pobral nekaj okrvavljenega.

"Pst!" je šepnil Dušan, sloneč še vedno na vratih in bled kakor zid. "Straža se bliža . . ."

Svetilka je ugasnila; v temi je poteklo par dolgih trenotij. Nato se zasvetilo iznova.

Kazakov je držal v roki okrvavljen pisemski ovoj.

"Cirilsko pismo je . . . A bolgarsko se ne zdi . . . to je srbsko!"

Dušan je priskočil v silnem razburjenju, pozabivši na vso previdnost.

"Vojvodi Vuku . . ." je čital z zamolklim glasom, izpustil papir iz rok in si zakril obraz. "Wheeler, ugasnite . . . Vojvoda Vuk je padel danes tu pod turškimi jekli . . . umorjen . . . zaklan kakor ovca. Vojvoda Vuk, eden največjih junakov našega naroda! . . ."

Zopet se je strnila okrog njih zlovešča tema: v strašnih mislih so ždeli jetniki na umazanem odru, in okrog njih, na teh deskah, stenah in kamenitem tlaku se je sušila kri srbskega mučenika . . .

In kakor prj Marko, tako si je zastavljal Dušan vprašanje brez odgovora:

"Kako je prišel vojvoda Vuk v to ječo? Zakaj ga je dohitela junaška smrt med temi zidovi in ne v veselem boju, v solncu in svobodnem vetru na zelenih brdih? . . .

Iz molka, ki mu je odgovarjal, pa je vstajalo, kakor tajinstveno zvenenje — kakor šepet trdovratnih duhov:

"Danes njemu — jutri nam!"

In Jerica?

In daly Helena?

Malokedaj je bilo še na svetu dvoje ljudi tako nesrečnih kakor to noč Dušan in poročnik Wheeler kljub svojemu neupogljivemu junaštvu.

XXII.

Izpod zemlje.

Zvesti Marko je imel pred samo dolgo pot, ki bi jo bil marsikdo izgrešil — zakaj ponoči je lice ulic drugo kakor podnevi. Njemu pa se je poznalo, da nosi v glavi nezmotljiv zemljevid tega mesta z vsemi njegovimi ulicami in križempotji. Kljub svojemu razburjenju je korakal vse naprej, ne da bi se ustavil le enkrat in se ozrl, ali ni krenil v napačno smer.

Obstal je le še na koncu svojega romanja, pred nizko hišo v tesni bolj starinski uličici blizu trdnjave. Ozrl se je previdno naokrog, če ni v bližini opazovalca ali zasledovalca, pomeril s pogledom skromno pročelje tega doma in se sklonil nato k vratom, kakor da išče tajnega znamenja. . . .

"Hvala Bogu!" je zamrmral sam pri sebi. "Še so tu . . . in zrak je čist . . ."

Prijel je za ročaj zvonca in potegnil . . . Zapelo je daleč tam zadaj nekje; po kameniti veži so pridrsali koraki.

Marko je videl, kako se je odprla ozka linica na vratih; bled žarek leščerbe je padel na njegovo lice.

"Kdo prihaja tako pozno?" je prašal moški glas po turško.

"Naš človek," je odgovoril Marko zamolklo, skoraj z negotovostjo: mogoče je bilo vse eno, da so se naselili v tej hiši tuji ljudje . . . da je zadela znane mu prebivalce usoda tolikih bratov, ki so se posvetili službi domovine sredi njenih sovražnikov .

Zapahi so rožljali, in vrata so se odprla, jedva dovolj široko, da je mogel prišlec v hišo. Komaj pa je stal Marko v veži, že je bila dver zopet zaklenjena in zapahnjena; domačin, navidezno pristen Turek z gosto brado, sršečimi obrvi in neizogibnim fesom na glavi, se je obrnil h gostu in dvignil svetilko, da mu je posijala naravnost v obraz. V njeni svetlobi je videl Marko še dvoje bradatih postav, ki sta se bližali iz polumraka.

"Alah je velik!" je dejal Turek. "Naj me kaznuje na vekov veke, ako te poznam, prijatelj. Česa išče tuj mornar ob pozni uri v hiši ubogega čevljarja Mehmeda? . . ."

"Da bi te vrag, preklicani Proka!" Marko se je zasmejal in nagovoril nezaupnega Turka po srbsko. "Pelji me v izbo in da mi požirek rakije, da si ogrejem mozeg in da se pomeniva o najinih šilih in kopitih. Zdi se mi, da sva dobra znanca in še vesel boš, ko me spoznaš in izveš, kdo te je prišel prosit in kakšne opanke bo treba pomeriti!"

Izkazalo se je mahoma, da govori čevljar Mehmed preimenitno srbščino, zakaj obsul je prišleca z mnogimi izrazi, ki jih smatrajo tujci za žaljive, prijatelji pa za izraz ljubezni in radostnega presenečenja.

(Dalje prihodnjič).

Zapisnk druge konvencije J. S. Z. "Sloga."

(Nadaljevanje tretje strani.)

J. Ermenca sprejet, da se potrdi meja, katero je določilo že poprej dr. Sloga sporazumno z glavnim odborom, t. j., da vsi člani severno od Walnut St. do 27. St. spadajo k društvu na Fond du Lac, južno pa k Slogi. Predlog so podpirali Mesarič, Tominšek, Sem in Kranjc.

Pritožbe posameznih članov. — Dr. Sloga št. 1. — Brat Wohlgemuth naznani pritožbo od John Nerata, kateri ni dobil podpore v bolezni, ko je bil operiran na bolezni slez. Brat J. Ermenc vpraša, če je prošnja omenjenega člana na konvenciji, da se pregleda, ker se je zdravnik dr. Panetti izjavil, da je imel omenjeno bolezen pred vstopom v društvo ter operacija sploh ni bila potrebna. V debato posežejo Kranjc, Zakrajšek, Wohlgemuth, Matič in Jelenec, ter se razmotriva tudi stališče, katero je zavzela družba Fister & Vogel. kateri se je moral vdati vsak delavec ako je hotel biti pri njej zaposlen. Brat Zakrajšek stavi predlog, podpiran od br. Banko, da se mu izplača. Sprejeto.

Br. Podgriznik, ki je bil izključen zaradi malomarnosti, se sklene, da se ga sprejme zopet nazaj. Ant. Sem predlaga. da se mora podvreči strogi zdravniški preiskavi, kar se sprejme Brat Ciraj apelira, da se brata Drofenika zopet sprejme. V debato poseže Ciraj, Sem, Kušljan. Končni izid je, da se ga sprejme. Predlog je bil stavljen po Ermencu in potrjen za nesprejem s 4, proti 11 glasovi. Br. Zakrajšek od št. 4 se zavzame za brata Anton Brezovnika in Planinšeka. Prvi je bil izključen, ker je šel v stari kraj brez potnega lista, zadnji pa, ker ni mogel zaradi siromaštva plačati asesmenta ter apelira, da se vrameta nazaj, kakor stara člana, ter obenem poroča, da jih je društvo že sprejelo nazaj kot stara člana, glavni odbor pa jih je odklonil. Br. Jelenc povdarja, da glavni odbor sploh ni mogel drugače ravnati. Br. Kranjc pripomni, da konvencija jih lahko zopet sprejme nazaj. Temu se pridruži tudi Kušljan s pripombo, da naj se olajša takim članom, posebno sedaj, ko se moramo reorganizirati. Brat Stiglic in Šimenc zahtevata starost zgoraj omenjenih, kar pojasni Zorko, da sta v starosti od 32 do 36 let. Brat Zakrajšek predlaga, da se naj sprejmeta zopet nazaj, ako poravnata ves dolg s pristavkom J. Ermenca, da se morata podvreči strogi zdravniški preiskavi. Predlog podpiran po Sem, Jelenc, Zorko ter sprejet s 15 glasovi. Brat Stampfl vpraša zaradi brezposelnih, posebno v Graftonu, ker bi mnogi sicer radi bili člani še zanaprej, pa ne morejo plačati asesmenta. Vname se debata, v katero posežejo Kušljan, Stampfl, Golob, Kranjc. Končni predlog sprejet, da se debata zaključi. Predlog Kranjca se sprejme, da Združenje ne kreditira brez poselnim, ampak naj to stori posamezno društvo. Br. Šimenc apelira na konvencijo, da se mu izplača ostala bolniška podpora, katero mu je odtrgal glavni odbor, ker je kršil pravila v bolezni. Naslanjal se je na razne izjave zdravnikov, katere pa niso bile označene v bolniškem listu. Vname se debata, v katero posežejo Tominšek, Sem, Rop in Stiglic. J. Ermenc opomni, da naj bi take debate ne zavzele toliko časa, na kar stavi Kranjc predlog, da se debata, kakor tudi cela zadeva zaključi, podpirano po Kušljanu in z večino sprejeto. — Brat Golob omeni bolezen br. Seka, kateri je bil že mnogokrat bolan na neki bolezni v grlu in katera bi se dala po nasvetu zdravnika s pomočjo operacije odstraniti ter bi član popolnoma za vedno ozdravel. Celo zadevo pojasni J. Ermenc, na kar predlaga brat Stiglic, podpiran po Banko, da se mu pomaga s $12.50, ako se pusti operirati. Predlog sprejet.

(Dalje prihodnjič).

VAŽNO ZA ROJAKE.

Kdor hoče imeti dobro narejeno obleko naj pride v mojo krojačnico. Imam mnogo vzorcev vsakovrstnega blaga, da si lahko vsak izbere. Cene primerne za delo jamčim. Imam v zalogi tudi vsakovrstno opravo.

Frank Žagar.
krojač in trgovec,
Chisholm, Minn.

F. Dale Cerveny
zobozdravnik
MILLER ANNEX
Ely, Minn.

VIRGINIA BREWING COMPANY
Varitelji fine pive.
Virginia -:- Minn.

A. W. Nelson
advokat
nad James lekarno blizu pošte
ELY, MINN.
se priporoča vsem Slovencem v slučaju pravnih zadev.

DRUŠTVENI OGLASNIK.

SLOVENSKO MLADENIŠKO DRUŠTVO "SLOVENEC"

ŠT. 114, J. S. K. J., NA ELY, MINN.

Društvo zboruje **vsako tretjo nedeljo v mesecu ob pol 2. uri popoldne v Gleasonovi dvorani.**
Pristopnina znaša **$4.00.**

DRUŠTVENI ODBOR:

MARCO BLUTH, Jr., predsednik.
JOHN B. SMREKAR, tajnik.
JOSEPH S. KOCHEVAR, blagajnik.
JACOG PRESIREN, zastopnik.

Ker je društvo vstanovljeno izključno le za mladeniče, zato se vabijo vsi oni mladeniči, ki še niso pri nikakem društvu, da vstopijo v našo sredino ter se poleg tega, da bodo zavarovani za slučaj bolezni in smrti, tudi lahko izobrazijo v marsičem, kajti naše društvo deluje nato, da se člani kolikor mogoče tudi izobražujejo.

Društvo sv. Petra št. 20, S. H. Zveze, v Eveleth, Minn. — To društve spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumet, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristop vse Slovence in Hrvate. — Slovensko-Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto $800.00 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo $300.00, za izgubo ene noge pod členkom $300.00, za eno oko $150, za izgubo polovico stopala na eni nogi 150.00, za izgubo treh prstov do tretjega členka na eni roki $1500.00, za izgubo palca $100.00; za vsaki drugi izgubljeni prst $50.00; za izgubo prsta do stopala na nogi $20.00; član ali članica, ki se mora podvreči operaciji za kilo dobi $50.00 podpore; za poškodbe udov, dobi v slučaju operacije vsaki nekoliko podpore. Žene, ki spadajo k društvu, dobe pri porodu $10.00 podpore; slednje predložiti morajo zdravniško spričevalo; za izgubo obeh rok $800.00; za izgubo obeh nog $800; za izgubo obeh očes $800.00. — Na novo pristopivši člani ne dobe za prve tri mesece v slučaju notranje bolezni nič podpore, a če se ponesrečijo na katerikoli način pri delu, dobe pa podporo od prvega dne ponesrečbe. Društvo plačuje $20.00 bolniške podpore na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega uda za izplačilo podpore za dobo enega leta po $20 na mesec. Podpora se izplačuje vsako četrto nedeljo v mesecu v Elks Hall. Rojaki! Pristopajte pridno k temu društvu, k Slovensko-Hrvatski Zvezi, bajti sigurni ste, da vam bo društvo, kakor tudi Zveza, natanko izplačala podporo ob času bolezni, v slučaju smrti pa smrtnino vašim dedičem. — Ako se hoče kedo kaj natančneje posvetovati, obrne naj se do odbornikov, ki so: **John Agnich**, predsednik; **Anton Omrsu**, st., podpredsednik; **Frank Lenich**, I. tajnik; **John Fugina**, II. tajnik; **Frank Bozich**, blagajnik. Bolniški obiskovalci: za mesto: **John Shutte**; za Adams Location **Frank Prebek**; za Spruce Location: **John Lukanc**; za Fayal Location: **Frank Jarc.**

Društvo sv. Frančiška št. 1027, Katoliških Borštnarjev (Catholic Order of Foresters) v Ely Minn.—Vsakateri, ki mu razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot vzdrževati še eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lepega naučil. — Borštnarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak nauči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška obreduje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. — Pri nas se lahko zaavruje za bolniško podporo po $20.00 na mesec in za posmrtnino $500,00, $1000,00 ali $2000.00 — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na: **Chas. Merhar**, C. R., **John Somrak**, V. C. R., **John Matkovich**, R. S., **Jacob Butala**, F. S., **Frank Veranth**, T. K., **Joseph Kovach**, S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, J. S. K. J., na Ely, Minn., je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote na Ely, Minn. — Redne seje društva se vršijo vsako nedeljo po 20. v mesecu v Jos. Skala-tovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vljudno vabi za pristop vse Slovane. Zavarujejo se lahko za smrtnino od $500.00 do $1000.00 za bolniško podporo do $420.00, za izgubo roke ali noge $400.00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge $800.00, za izgubo enega očesa $200.00 in obeh očes pa $800.00. Ravno tako se plača popolna podpora $800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekoli ponesrečbe. — Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine. — Rojaki, boljšega društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma zanesete. — Za nadaljna pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: **Joseph Frank Gasperlin**, predsednik; **Frank M. Delach**, Box 617, tajnik; **Stefan Banovetz**, st., Box 1033, blagajnik in zastopnik.

American Exchange Bank
VIRGINIA — MINN.
Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.
Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.
3% obresti od vlog.

Čarobne karte. Cijena 10c, troje za 25 centi.
Pišite po cijenik knjiga.
KNJIGOTRŽNICA ŠOJAT & JURKOVICH
Box 448 DULUTH, MINN.

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo
HAVANA CIGARE
Posku ite cigaro
S. N. P. J.
ki je najboljša cigara na Range.
VAROS in IBY so tudi dobre cigare.
LOUIS TILLMAN
AURORA -:- -:- MINN.

PRIPOROČAM
Slovencem in Hrvatom svojo grocerijo in mesnico.
V zalogi imam vedno sveže blago po nizkih cenah.
Anton Smolich,
Aurora, Minn.

RAZPRODAJA KNJIG.

Narodna biblioteka, nepopolna, 6 snopičev,	— .60c
Narodna biblioteka, nepopolna, 14 snopičev,	— $1.5[illegible]
Vjetnik na Galeji	20c
Kako postanemo stari	35„
Poduk novopriseljencem z zemljevidom Združ. držav	35„
Nihilist	25„
Roman Johana	20„
Slov. angl. slovnica	1. —
Pravila dostojnosti	—. 25c
Pripovedke za mladino	—. 25„
Solnce in dež	—. 25„
Ženinom in nevestam. Spisal škof Ant. Bonav. Jeglič...$	—.25c
Razne nabožne slike po 25c komad	

Te knjige so iz stare zaloge in ene so nekoliko umazane, ker so bile v izložbenem oknu, zato so cene tako nizke. Poštnina je všteta. Naročila je nasloviti na:

Narodni Vestnik,
405 W. Michigan Str.,
Duluth, Minn.

ZNAK DOBRE OBLEKE
THE Columbia Clothing Co
DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR
Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

Slovencem in Hrvatom!
se priporočamo, da nas obiščejo kadar pridejo na South Range. Naš dobro urejen SALONN je zraven "dipe". Dobra postrežba z vsakovrstno najboljšo pijačo. — Dobrodošli!
Santori Turskano Company
SOUTH RANGE, MICH.

Stephan Zgonc
javni notar in gostilničar
Rojakom jamčim za dobro postrežbo, pristnimi pijačami in unijskimi smodkami.
CHISHOLM, MINN. Telefon 83. 109 Lake Street

KADAR GRESTE V STARI KRAJ NAZAJ V STARI ZAHTEVAJTE "TICKET" ZA
Baltimore and Ohio železnico
CHICAGO do NEW YORKA
PIŠITE: R. C. HAASE.
Northwestern Passenger Agent ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te žeelznice do parnika.

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

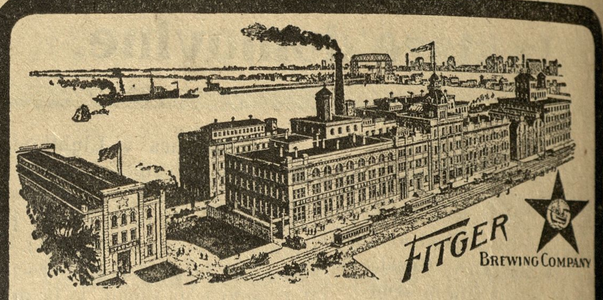

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.
Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.
Josip Gerzin
zastopnik za ELY, Minnesota.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTO

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

$19 zastonj $19

Ako kupite uro naravnost iz tvornice, si prihranite najmanj $19.00, ker bi morali plačati vsakemu prodajalcu za isto uro najmanj $25.00, dočim je naša posebna tvorniška cena za isto uro le $6.00.

Ako želite kupiti $25.00 vredno uro za $6.00, potem izrežite ta oglas ter ga nam dopošljite z natančnim naslovom vred, nakar vam takoj pošljemo uro v krasni škatlji na ogled popolnoma zastonj.

Zagotavljamo vam, da oni, ki kupi od nas uro, prav ničesar ne riskira, ker ima pravico, da si ogleda uro ter se prepriča, da je ura v resnici vredna $25.00 da je res pozlačena s 14-karatnim zlatom, garantirana od tvornice za dvajset let, s svetovno znanim kolesovjem. Nato plačate agentu $6.00 in par centov za ekspresne stroške.

Mi popravljamo naše ure **popolnoma zastonj** skozi dvajset let, ali jih pa izmenjamo za druge.

OPOMBA. Na zahtevo vam pošljemo naš veliki, ilustrirani cenik zastonj.

National Commercial Co., 90-92 W. Broadway, New York, N. Y. Dept. 60